

بررسی وضعیت انگیزش تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن در دانشجویان علوم پزشکی اصفهان

سال ۱۴۰۲

پریسا سادات دیهیمی^۱، سمانه عزیزی^۱، مریم عمیدی مظاهری^{۲*}

۱. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

۲. گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۴/۰۹

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

چکیده

مقدمه: انگیزش تحصیلی، نیروی محرکه اصلی دانشجویان در مسیر دستیابی به اهداف آموزشی و عاملی کلیدی در یادگیری مؤثر آنها است. شناخت و بررسی این عامل، نقش مهمی در ارتقای کیفیت آموزش و بهبود عملکرد تحصیلی دانشجویان ایفا می‌کند. پژوهش حاضر به بررسی هم‌زمان ارتباط بین افت روحیه، نشخوار فکری و انگیزش تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی اصفهان ۱۴۰۲ پرداخته است؛ که هدف اصلی، روشن ساختن چگونگی تأثیر متقابل این عوامل است.

روش: مطالعه حاضر یک پژوهش توصیفی - تحلیلی و از نوع مقطعی بود که با مشارکت ۲۹۳ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی و دکترای حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۴۰۲ انجام شد. شیوه نمونه‌گیری به شکل سهمیه‌ای بود. داده‌ها از طریق پرسش‌نامه الکترونیکی جمع‌آوری شد که لینک آن در اختیار دانشجویان واجد شرایط قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از آمارهای توصیفی و آزمون تی مستقل و آزمون آنالیز واریانس در نرم افزار SPSS 19 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد انگیزش تحصیلی دانشجویان دختر از پسر بیشتر است. بین انگیزش تحصیلی و نشخوار فکری رابطه معناداری وجود نداشت ($p=0.559, r=0.034$) همچنین، ارتباط معناداری بین انگیزش تحصیلی و افت روحیه یافت نشد ($p=0.651, r=-0.027$)، با این حال، نشخوار فکری با افت روحیه رابطه مثبت و معناداری داشت ($p<0.05, r=0.822$).

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش بر اهمیت توجه به تقویت انگیزش تحصیلی دانشجویان، به‌ویژه در میان پسران، تأکید دارد و لزوم شناسایی سایر عوامل مؤثر بر آن را برجسته می‌کند. پیشنهاد می‌شود در برنامه‌ریزی آموزشی دانشگاه‌ها، مداخلاتی برای ارتقای انگیزه و پیشگیری از افت روحیه طراحی شود. همچنین، توزیع متوازن نمونه از دانشکده‌های مختلف و بررسی متغیرهای متنوع‌تر در مطالعات آتی می‌تواند به درک دقیق‌تر این پدیده کمک کند. اجرای چنین راهکارهایی می‌تواند به بهبود عملکرد تحصیلی و افزایش رضایت دانشجویان از فرایند آموزش منجر شود.

کلیدواژه: انگیزش تحصیلی، افت روحیه، نشخوار فکری، دانشجویان.

*نویسنده مسئول: مریم عمیدی مظاهری، ایمیل: maryamamidi@hlth.mui.ac.ir

مقدمه

اصلی در این مطالعه مورد توجه قرار گرفته است. طبق نظریه سبک‌های پاسخی، افکار منفی به صورت ناآگاهانه وارد ذهن فرد می‌شوند و گریز از آن‌ها ممکن نیست؛ از این‌رو، فرد توانایی یافتن راه‌حل‌های سازگار را از دست می‌دهد و درگیر هیجانات منفی از جمله نگرانی، افسردگی و افکار نشخواری می‌شود (۱۰، ۱۱). نشخوار فکری می‌تواند نتیجه برداشت نادرست و همچنین تفسیر غلط از اهداف مهم فرد در گذشته باشد (۱۲). مطالعه‌ای توسط واتکینز و باریسا^۲ به این نتیجه رسیدند که افراد اعتقاد دارند نشخوار فکری به آنها در درک و توانایی پیدا کردن راه حل کمک می‌کند (۱۳). یکی دیگر از عواملی که ممکن است بر روی انگیزش دانشجویان تأثیر بگذارد افت روحیه است. بسیاری از دانشجویان در مورد شغل، آینده و هدف زندگی خود سردرگم هستند و نمی‌توانند هدفی که ارزش تلاش کردن داشته باشد پیدا کنند. امروزه نشانگان افت روحیه در دانشجویانی که نسبت به آینده خود ناامید هستند و انگیزه به زندگی خود را از دست داده‌اند در حال افزایش است (۱۴). برای اولین بار فرانک^۳ از مفهوم نشانگان افت روحیه استفاده کردند. این مفهوم به منظور توصیف رنج وجودی بیماران با بیماری‌های جسمی یا اختلالات روانی، به‌ویژه آنهایی که زندگی و موجودیت فرد را به خطر می‌اندازند، به کار می‌رود (۱۵). فردی که از نشانگان افت روحیه رنج می‌برد، با گذشته خویش مشکلی ندارد. او ممکن است بتواند از زمان حال لذت ببرد، اما به دلیل سردرگمی، اغلب احساس درماندگی و بی‌کفایتی می‌کند و آینده برایش پوچ و بی‌معنی به نظر می‌رسد (۱۶). با توجه به فقدان مطالعات پیشین، بررسی هم‌زمان ارتباط بین افت روحیه، نشخوار فکری و انگیزش تحصیلی، گامی نوآورانه در این حوزه محسوب می‌شود. در این راستا، پژوهش حاضر در دانشجویان علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۴۰۲ با هدف روشن ساختن چگونگی تأثیر متقابل این عوامل بر یکدیگر طراحی و اجرا شده است.

دانشجویان سرمایه‌های ارزشمند این کشور هستند به همین خاطر دانشگاه‌ها با استفاده از برنامه‌ریزی درست و صحیح در امور آموزشی، پژوهشی، تربیت نیروی انسانی در راستای بهره‌وری و استفاده بهینه از این سرمایه تلاش می‌کنند (۱). این امری طبیعی است که داشتن انگیزه برای درس خواندن باعث پیشرفت تحصیلی می‌شود و دانشگاه‌ها همواره به دنبال پیشرفت تحصیلی و جلوگیری از افت تحصیلی دانشجویان هستند به طوری که این امر باعث نگرانی‌هایی برای اساتید، مسئولان آموزش دانشگاه‌ها و همچنین خانواده‌های دانشجویان شده است (۲، ۳). از نظر آموزشی انگیزه ساختاری چند بعدی دارد که می‌توان گفت با یادگیری و پیشرفت تحصیلی مرتبط است (۴). عواملی همچون موقعیت، حالت و وضعیت درونی، محرک‌های بیرونی، محیط می‌توانند روی انگیزش که پدیده‌ای ذاتی است، تأثیر بگذارد (۱). در واقع انگیزش در دانشجویان باعث ایجاد انگیزه‌ای برای تحرک لازم برای رسیدن به موفقیت و دستیابی به شایستگی در کار خود و در نهایت یادگیری بیشتر و پیشرفت تحصیلی می‌شود (۵). سطح انگیزه تحصیلی در بین دانشجویان و یادگیرندگان در بسیاری از کشورها سالانه زبان‌های علمی، اقتصادی، فرهنگی زیادی را به دولت به علت پایین بودن وارد می‌کند و باعث افت تحصیلی در نظام آموزشی کشور می‌شود (۶). در پژوهش‌ها نشان داده شده است که دانشجویانی که از لحاظ توانایی و استعداد یادگیری مانند هم هستند ولی در تحصیل و همین طور فعالیت‌های غیرعلمی با هم متفاوت هستند و این نشان دهنده اهمیت و تفاوت میزان انگیزه در آن‌ها است (۷). طبق نظریه خودتعیین‌گری دسی و رایان^۱ که رایج‌ترین نظریه در حیطه‌ی انگیزه تحصیلی می‌باشد افراد از نظر جهت و نوع میزان انگیزش با یکدیگر متفاوت هستند و این اختلاف ناشی از تفاوت در اهداف آن‌هاست (۸، ۹).

به منظور بررسی عوامل موثر بر عملکرد تحصیلی، ارتباط بین نشخوار فکری و انگیزش تحصیلی به عنوان یکی از متغیرهای

¹ Deci and Ryan

² Watkins and Baracaia

³ Frank

روش

دانشجوی پرستاری، ۲۸ نفر از دانشجویان دانشکده بهداشت، ۱۸ نفر از دانشجویان دانشکده مدیریت، ۲۳ نفر از دانشجویان دانشکده توانبخشی، ۱۶ نفر از دانشجویان پیراپزشکی و ۱۹ نفر از دانشجویان دانشکده تغذیه بود.

حجم نمونه باتوجه به رابطه زیر حداقل ۱۹۰ نفر بدست آمد و با ریزش حدود ۲۰٪ تعداد نمونه ۲۳۰ نفر از دانشجویان در مقطع کارشناسی و دکترای حرفه‌ای در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انتخاب شدند. لینک دسترسی به پرسش‌نامه به صورت آنلاین در اختیار دانشجویان قرار گرفت و در نهایت ۲۹۳ پرسشنامه تکمیل شده دریافت شد که بیشتر از حجم نمونه مورد نیاز بود. حجم نمونه بر اساس فرمول زیر محاسبه شد.

$$n = \frac{(z_1 + z_2)^2(1 - r^2)}{r^2} + 2$$

Z_1 = ضریب اطمینان ۹۵٪ (یعنی ۱/۹۶ می باشد).

Z_2 = ضریب توان آزمون ۸۰٪ (یعنی ۰/۸۴ می باشد).

r = برآوردی از ضریب همبستگی بین نمره انگیزش تحصیلی و هر کدام از متغیرهای نشخوار فکری، نشانگان افت روحیه می باشد که حداقل ۰/۲ در نظر گرفته شد.

۷۰-۱۲۰ انگیزه کم، ۱۱۳-۱۵۳ انگیزه متوسط و ۱۵۴-۱۹۶ انگیزه بالا. مقیاس انگیزش تحصیلی والرند در ایران بومی سازی شده روایی محتوای آن توسط متخصصان و پایایی آن به روش بازآزمایی به فاصله دو هفته ($r=0.73$) و ثبات درونی با محاسبه آلفای کرونباخ (۰/۸۸) نیز مورد تأیید قرار گرفته است (۱۸). پرسشنامه نشخوار فکری نولن هوکسما و مارو^۲ (۱۹) شامل ۲۲ سوال که روش نمره دهی در پرسش‌نامه، امتیاز ۰=هرگز و ۳=اغلب اوقات بود. حداقل نمره کسب شده ۰ و حداکثر ۶۶ است. نقاط برش در پرسشنامه نشخوار فکری بدین صورت است که ۰-۳۳ نشخوار فکری پایین و ۳۴-۶۶ نشخوار فکری بالا.

این مطالعه مقطعی با روش توصیفی - تحلیلی بر روی نمونه‌ای متشکل از ۲۹۳ دانشجوی کارشناسی و دکترای حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد. نمونه‌گیری در این مطالعه در دو مرحله انجام شد ابتدا بصورت سهمیه‌ای هر دانشکده به عنوان طبقه محسوب شد و تعداد نمونه مورد نظر با توجه به تعداد دانشجویان هر دانشکده مشخص شد و دانشجویانی که واجد معیارهای ورود بودند وارد مطالعه شدند. معیار ورود به تحقیق شامل اشتغال به تحصیل در مقطع کارشناسی و دکترای حرفه‌ای، تمایل به مشارکت و تکمیل فرم رضایت‌نامه برای شرکت در مطالعه و گذراندن حداقل ۲ نیمسال تحصیلی و معیار خروج از مطالعه تکمیل ناکامل پرسشنامه توسط دانشجو بود. نمونه مورد مطالعه در این پژوهش شامل: ۶۷ نفر از دانشجویان دانشکده پزشکی، ۴۴ نفر دانشجوی داروسازی، ۴۳ نفر دانشجوی دندانپزشکی، ۳۵ نفر

برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسش‌نامه‌های زیر استفاده گردید:

پرسش‌نامه انگیزش تحصیلی دانشجویان والرند^۱ (۱۷) شامل ۲۸ سوال است که روش نمره دهی در این پرسش‌نامه، امتیاز ۱ = کاملاً مخالفم و ۷ = کاملاً موافقم است. حداقل و حداکثر نمره کسب شده از این پرسش‌نامه به ترتیب ۲۸ و ۱۹۶ است.

نقاط برش آن بدین صورت است که ۲۸-۶۹ بی‌انگیزه،

¹ Vallerand

² Nolen-Hoeksema

جنسیت با میانگین نمرات انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه، از آزمون تی مستقل (Independent t-test) استفاده شد. همچنین، برای مقایسه میانگین نمرات سه متغیر مذکور (انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه) با دانشکده های مختلف، از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه (One-way ANOVA) بهره گرفته شد. برای تعیین میزان همبستگی بین متغیرهای انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه از آزمون هم بستگی پیرسون (Pearson Correlation) استفاده شد. در نهایت جهت بررسی رابطه بین انگیزش تحصیلی به عنوان یک متغیر طبقه بندی شده در چهار سطح با متغیرهای جنسیت، دانشکده و رشته، به صورت جداگانه از آزمون کای دو Chi-squared test استفاده گردید.

یافته‌ها

پژوهش حاضر به منظور بررسی وضعیت انگیزش تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن در دانشجویان علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۴۰۲ انجام شد. از ۷۷۷ بازدید از پرسش نامه به صورت آنلاین، ۳۰۹ پرسش نامه تکمیل شد که ۱۶ پرسش نامه به دلیل نداشتن معیارهای ورود از مطالعه خارج شد و ۲۹۳ پرسش نامه تجزیه و تحلیل شدند. نرخ پاسخ دهی به پرسش نامه ۶۲ درصد بود که تقریباً ۷۲٪ (۲۱۰ نفر) از واحدهای پژوهش دختران بودند. طبق تحلیل های انجام شده ۳ نفر (۱٪) از دانشجویان بی انگیزه ۳۷ نفر (۱۲٫۶٪) انگیزه کم، ۲۰۱ نفر (۶۸٫۶٪) انگیزه متوسط و ۵۲ نفر (۱۷٫۷٪) انگیزه بالا داشتند و میانگین معدل دانشجویان ۱۶٫۴۶ با انحراف معیار ۱٫۴۱۸ بود. محدوده سنی آن ها نیز ۱۸ تا ۳۳ سال با میانگین ۲۲٫۰۳ و انحراف معیار ۲٫۰۴۶ سال بود. همان طور که ملاحظه می کنید، در جداول ۱ تا ۵، ارتباط برخی متغیرهای دموگرافیک با انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه بررسی شده است.

بر پایه شواهد تجربی، مقیاس پاسخ های نشخواری، پایایی درونی بالایی دارد. ضریب آلفای کرونباخ در دامنه ای از ۰/۸۸ تا ۰/۹۲ قرار دارد. پژوهش های مختلف نشان می دهند همبستگی بازآزمایی برای مقیاس پاسخ های نشخواری ۰/۶۷ است (۲۱).

پرسش نامه نشانگان افت روحیه کیسان^۱ و همکاران (15) شامل ۲۴ سوال است که روش نمره دهی در این پرسش نامه، امتیاز ۰=هرگز و ۴=همیشه بود. حداقل و حداکثر نمره کسب شده از پرسش نامه افت روحیه ۰ و ۹۶ متغیر است و نمره بالاتر نشان دهنده افت روحیه بیشتری است. نقطه برش نمره ۳۰ است و نمره بالاتر از ۳۰ نشان دهنده رنج بردن از نشانگان افت روحیه می باشد. ضریب روایی پرسش نامه فارسی نشانگان افت روحیه کیسان و همکاران توسط نقیائی بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۸۶ گزارش شده است (۲۲). ضریب پایایی این آزمون در پژوهشی دیگر در جمعیت عادی ۰/۸۷ برآورد شده است (۲۰) به منظور انجام پژوهش، پس از کسب مجوز از کمیته تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و کسب موافقت واحد آموزش دانشکده های مربوطه، اطلاعات تماس نمایندگان ورودی های واجد شرایط شرکت در پژوهش جمع آوری شد. سپس لینک الکترونیکی حاوی توضیحات کامل و لازم در مورد اهداف پژوهش و محرمانه ماندن اطلاعات و رضایت نامه آگاهانه در اختیار نماینده ها قرار گرفت و از آنها خواسته شد تا لینک مربوطه را در گروه کلاسی قرار دهند. همچنین، تاکید گردید که شرکت در مطالعه کاملاً اختیاری می باشد. برای منظور تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS نسخه ۱۹ استفاده شد. قبل از انجام آزمون های استنباطی نرمال بودن توزیع متغیرها با استفاده از آزمون کولموگروف- اسمیرنوف^۲ و با سطح معنی داری ۰/۰۵ بررسی شد که نشان دهنده توزیع نرمال داده ها بود. در ادامه آمار توصیفی شامل محاسبه میانگین، انحراف معیار و توزیع فراوانی و درصد فراوانی محاسبه و ارائه شد. به منظور بررسی ارتباط بین

¹ Kissane

² Kolmogorov-Smirnov

جدول ۱. بررسی ارتباط جنسیت در انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه

متغیر	انگیزش تحصیلی		نشخوار فکری		افت روحیه		تعداد	درصد
	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری		
	p-value	p-value	p-value	p-value	p-value	p-value		
جنس دختر	۱۳۷/۸۳±۲۰/۶۱	t=۵/۲۳۶	۳۰/۹۰±۱۴/۵۵	t=۱/۶۳۰	۴۱/۲۹±۱۳/۹۷	t=۱/۷۴۲	۲۱۰	۷۱.۷
پسر	۱۲۳/۵۵±۲۲/۰۵	p=۰/۰۰۰	۲۷/۸۵±۱۴/۱۸	P=۰/۱۰۴	۳۸/۱۰±۱۴/۳۸	p=۰/۰۸۳	۸۳	۲۸.۳

است که جنسیت تنها بر انگیزش تحصیلی تأثیرگذار است و بر نشخوار فکری و افت روحیه تأثیری ندارد.

همان طور که مشاهده می‌کنید، این جدول به بررسی تفاوت سه متغیر انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه بین دانشجویان دختر و پسر پرداخته است. یافته‌ها حاکی از آن

جدول ۲. بررسی ارتباط وضعیت تاهل در انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه

متغیر	انگیزش تحصیلی		نشخوار فکری		افت روحیه		تعداد	درصد
	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری		
	p-value	p-value	p-value	p-value	p-value	p-value		
وضعیت مجرد	۱۳۳/۴۲±۲۲/۰۴	t=-۱/۱۵۷	۳۰/۳۲±۱۴/۵۷	t=۱/۳۴۳	۴۰/۶۶±۱۴/۲۵	t=۱/۳۵۶	۲۷۶	۹۴.۲
تاهل	۱۳۹/۷۶±۲۰/۳۵	P=۰/۲۴۸	۲۵/۴۷±۱۲/۴۰	P=۰/۱۸۰	۳۵/۸۸±۱۱/۴۲	P=۰/۱۷۶	۱۷	۵.۸

انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه دانشجویان عمل نمی‌کند.

جدول حاضر نتایج حاصل از بررسی تأثیر وضعیت تاهل بر سه متغیر اصلی پژوهش را ارائه می‌دهد. یافته‌ها نشان داد که وضعیت تاهل به‌عنوان یک عامل تعیین‌کننده در سطح

جدول ۳. بررسی ارتباط وضعیت اقامت در انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه

متغیر	انگیزش تحصیلی		نشخوار فکری		افت روحیه		تعداد	درصد
	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری		
	p-value	p-value	p-value	p-value	p-value	p-value		
وضعیت خوابگاهی	۱۳۳/۴۸±۲۲/۰۴	t=-۰/۱۹۰	۳۰/۵۰±۱۴/۹۵	t=۰/۴۳۷	۴۰/۹۴±۱۳/۶۵	t=۰/۵۴۶	۱۱۴	۳۸.۹
اقامت غیر خوابگاهی	۱۳۳/۹۸±۲۱/۹۷	P=۰/۸۴۹	۲۹/۷۴±۱۴/۲۲	P=۰/۶۶۲	۴۰/۰۳±۱۴/۴۶	P=۰/۵۸۶	۱۷۹	۶۱.۱

این جدول ارتباط بین وضعیت اقامت با انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری، افت روحیه را بررسی کرده است. نتایج نشان می‌دهد که بین وضعیت اقامت دانشجویان و هیچ یک از این سه متغیر تفاوت معناداری وجود ندارد.

جدول ۴. بررسی ارتباط مقطع تحصیلی در انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه

متغیر	انگیزش تحصیلی		نشخوار فکری		افت روحیه	
	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری
	تعداد	درصد	p-value	p-value	p-value	p-value
مقطع کارشناسی	۱۴۹	۵۰.۹	$t = ۰/۰۶۶$	$۲۹/۱۷ \pm ۱۳/۹۱$	$۳۹/۴۷ \pm ۱۳/۲۳$	$t = -۱/۱۲۴$
تحصیلی دکترای حرفه‌ای	۱۴۴	۴۹.۱	$p = ۰/۹۴۷$	$۳۰/۹۴ \pm ۱۵/۰۵$	$۴۱/۳۳ \pm ۱۵$	$p = ۰/۲۶۲$

در این جدول نیز به بررسی رابطه مقطع تحصیلی با سه متغیر معناداری بین این متغیرها در مقاطع مختلف تحصیلی وجود اصلی پرداخته است. یافته‌ها نشان می‌دهند که هیچ تفاوت ندارد.

جدول ۵. بررسی ارتباط فرد هم رشته در خانواده در انگیزش تحصیلی، نشخوار فکری و افت روحیه

متغیر	انگیزش تحصیلی		نشخوار فکری		افت روحیه	
	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری	میانگین و انحراف معیار	آزمون آماری
	تعداد	درصد	p-value	p-value	p-value	p-value
داشتن فرد هم‌رشته در خانواده	۵۰	۱۷.۱	$t = -۰/۶۱۷$	$۳۲/۱۸ \pm ۱۴/۱۳$	$۴۳/۵۴ \pm ۱۴/۳۹$	$t = ۱/۷۰۷$
ندارد	۲۴۳	۸۲.۹	$p = ۰/۵۳۷$	$۲۹/۶۰ \pm ۱۴/۵۵$	$۳۹/۷۴ \pm ۱۴/۰۲$	$p = ۰/۰۹۲$

این جدول بررسی می‌کند که آیا داشتن عضو هم‌رشته در خانواده بر متغیرهای مورد مطالعه تأثیر دارد یا خیر، همان‌طور که ملاحظه می‌کنید هیچ تفاوت معناداری در متغیرها بر اساس این عامل مشاهده نشد.

جدول ۶. تعیین ارتباط بین نشخوار فکری و افت روحیه با انگیزش تحصیلی در دانشجویان

نمره کل انگیزش تحصیلی	نمره کل افت روحیه	نمره کل نشخوار فکری
Pearson Correlation	۰.۸۲۲	۰.۰۳۴
Sig. (2-tailed)	۰.۰۰۰	۰.۵۵۹
Pearson Correlation	۱	-۰.۰۲۷
Sig. (2-tailed)	۰.۸۲۲	۰.۶۵۱
	۰.۰۰۰	

به‌طور معناداری افزایش می‌یابد و این دو سازه ارتباط نزدیکی با یکدیگر دارند. در مقابل، هیچ رابطه معناداری بین نشخوار فکری و انگیزش تحصیلی، و همچنین بین انگیزش تحصیلی با افت روحیه مشاهده نشد.

جدول شماره ۶ نتایج تحلیل همبستگی پیرسون را نشان می‌دهد که بین نشخوار فکری و افت روحیه، رابطه‌ای مثبت و قوی وجود دارد ($r=0.822, p<0/05$). این یافته حاکی از آن است که با افزایش میزان نشخوار فکری، سطح افت روحیه

جدول ۷. میانگین و انحراف معیار نمره افت روحیه و نشخوار فکری و انگیزش تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی اصفهان به تفکیک دانشکده

دانشکده	تعداد	نشخوار فکری میانگین و انحراف معیار	افت روحیه میانگین و انحراف معیار	انگیزش تحصیلی میانگین و انحراف معیار
پزشکی	۶۷	۳۱.۳۸±۱۴.۱۰	۴۲.۰۵±۱۴.۴۱	۱۳۲.۷۳±۲۱.۲۱
دندان پزشکی	۴۳	۲۷.۸۶±۱۵.۷۲	۴۰.۶۰±۱۶.۷۵	۱۳۲.۸۸±۲۱.۹۷
پرستاری و مامایی	۳۵	۲۸.۸۲±۱۱.۷۲	۳۸.۹۴±۱۱.۸۸	۱۳۵.۸۸±۲۵.۹۳
تغذیه و علوم غذایی	۱۹	۲۷.۴۲±۱۳.۸۶	۴۱.۲۶±۱۴.۵۶	۱۲۴.۰۰±۲۴.۷۶
بهداشت	۲۸	۲۷.۱۴±۱۵.۰۱	۳۵.۳۲±۱۳.۱۵	۱۳۵.۵۳±۲۲.۵۴
توان بخشی	۲۳	۳۰.۱۷±۱۶.۰۹	۳۸.۶۰±۱۱.۶۸	۱۴۳.۱۳±۲۰.۵۷
مدیریت و اطلاع‌رسانی	۱۸	۲۵.۷۷±۱۲.۶۱	۳۸.۲۷±۱۲.۷۴	۱۳۹.۰۵±۱۵.۲۷
داروسازی	۴۴	۳۳.۹۳±۱۵.۱۸	۴۱.۴۷±۱۴.۲۰	۱۳۴.۶۸±۱۸.۲۲
پیراپزشکی	۱۶	۳۵.۰۶±۱۴.۳۸	۴۵.۷۵±۱۵.۲۱	۱۲۲.۸۱±۲۴.۵۶
کل	۲۹۳	۳۰.۰۴±۱۴.۴۸	۴۰.۳۸±۱۴.۱۳	۱۳۳.۷۸±۲۱.۹۶
		۰.۲۵۱	۰.۴۰۶	۰.۰۸۶
	p-value تفاوت بین نمره دانشکده‌ها			
	F	۱.۲۸۴	۱.۰۴۰	۱.۷۵۶

مبنی بر بالاتر بودن انگیزش تحصیلی در دختران نسبت به پسران، با مطالعه محمدی و همکاران در سال ۲۰۲۱ (۲۳) همسو است. اگرچه در این پژوهش این تفاوت از لحاظ آماری معنادار نبود، هر دو مطالعه نشان‌دهنده جهت‌گیری مشابهی در این زمینه هستند. این امر حاکی از اهتمام و انگیزه بالاتر دختران برای تحصیل بوده و لزوم بررسی دقیق‌تر عوامل مرتبط با انگیزه تحصیلی در پسران را آشکار می‌سازد. اما مطالعه سیوریکایا^۸ در سال ۲۰۱۹ که بر روی دانشجویان تربیت بدنی دانشگاه بالیکسیر^۹ ترکیه انجام گرفت با نتایج مطالعه حاضر مغایرت داشت (۲۵).

یافته‌ها نشان داد میانگین نمره نشخوار فکری با جنسیت رابطه معناداری ندارد که از این نظر با مطالعه جدیدی و همکاران با حجم نمونه متفاوت در سال ۲۰۱۴ که بر روی دانشجویان دانشگاه‌های آزاد مازندران انجام شد، همراستا است (۲۶). ولی مطالعه آندو^{۱۰} و همکاران در سال ۲۰۲۰ که بر روی دانشجویان دانشکده روانشناسی دانشگاه تورین ایتالیا انجام گرفت نشان داد نشخوار فکری به طور معنی‌داری در دختران بالاتر است (۲۷). همان‌طور که پیش‌تر به آن اشاره شد، نتایج پژوهش حاضر حاکی از وجود ارتباط معنادار بین انگیزش تحصیلی و رشته است، درحالی‌که مطالعه‌ای که در سال ۱۴۰۱ بر روی دانشجویان شاغل علوم پزشکی آبادان انجام شد (۲۸)، چنین ارتباطی را نشان نداد. در مطالعه حاضر نشان داده شد میانگین نمره افت روحیه دانشجویان دختر و پسر از نظر آماری تفاوت معناداری ندارد. براساس جست‌وجوی محقق مطالعه‌ای یافت نشد که تأثیر جنسیت بر افت روحیه را در دانشجویان بررسی کرده باشد؛ اما نتایج مطالعه لی^{۱۱} که در سال ۲۰۱۴ در بیماران سرطانی بستری در مرکز درمانی تایوان انجام گرفت، همراستا با یافته‌های مطالعه است (۲۹).

همان‌طور که در جدول ۷ مشاهده شد، بین دانشکده‌ها و انگیزش تحصیلی ارتباط معناداری وجود ندارد. این نتیجه با مطالعه‌ای که در سال ۱۳۹۶ روی دانشجویان علوم پزشکی قم انجام شد نیز همخوانی دارد (۳۰). این مطالعه همچنین نشان

اطلاعات مرتبط با نشخوار فکری، افت روحیه و انگیزش تحصیلی به تفکیک دانشکده در جدول ۷ ارائه شده است. بر مبنای نتایج به دست آمده از طریق آنالیز واریانس یک‌طرفه بالاترین میانگین نمره نشخوار فکری مربوط به دانشکده پیراپزشکی و کم‌ترین میانگین مربوط به دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی است و هیچ ارتباطی بین نشخوار فکری و انگیزش تحصیلی و افت روحیه با دانشکده ندارد. نتایج آزمون آنالیز واریانس یک‌طرفه حاکی از آن بود که ارتباط معنی‌داری بین انگیزش تحصیلی و رشته تحصیلی وجود دارد ($p=0.001$). به‌طور مثال دانشجویان پزشکی و داروسازی انگیزش تحصیلی بالاتری نسبت به دیگر دانشجویان دارند. ولی ارتباط معناداری بین انگیزش تحصیلی و دانشکده یافت نشد ($p=0.086$).

بحث

این مطالعه با هدف بررسی تأثیر عواملی همچون نشخوار فکری و افت روحیه با انگیزش تحصیلی در سال ۱۴۰۲ انجام شد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که بیشتر دانشجویان از انگیزه‌ای در حد متوسط برخوردارند. در مطالعه‌ای که در سال ۲۰۲۱ بر روی دانشجویان علوم پزشکی دانشگاه قم انجام شد (۲۳)، این موضوع مورد بررسی قرار گرفت. برای شناسایی علل همسوسازی نتایج و بررسی وضعیت فعلی، یافته‌های پژوهش حاضر با مطالعات پیشین مقایسه شد. نتایج نشان داد که متغیرهایی مانند حجم نمونه، ویژگی‌های جامعه آماری تقریباً مشابه است. در نهایت، میانگین انگیزه تحصیلی در سطح متوسط قرار داشت. در مطالعه‌ای دیگر که در سال ۲۰۱۷ بر روی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه مشهد انجام شد، این موضوع مورد بررسی قرار گرفت که نتایج یکسانی را نشان داد (۲۴). داشتن انگیزه برای تحصیل یک امری مهم و ضروری است پس در نتیجه یافتن راهکارهایی برای بالا بردن انگیزش تحصیلی در دانشجویان بهتر است مورد توجه قرار گیرد. انگیزش تحصیلی می‌تواند در دو جنس متفاوت باشد و در همین راستا مقایسه داده‌ها به تفکیک جنسیت در این پژوهش انجام گرفت. نتایج پژوهش حاضر،

¹⁰ Ando

¹¹ Li

⁸ Sivrikaya

⁹ Balikesir University

نتیجه‌گیری

با بررسی عوامل مؤثر بر انگیزش تحصیلی دانشجویان، می‌توانیم برنامه‌های آموزشی و مداخلات مناسب را طراحی و اجرا کنیم. این اقدامات می‌توانند به بهبود عملکرد دانشجویان در حوزه یادگیری، افزایش رضایت‌مندی از تحصیل شود.

محدودیت‌ها

از محدودیت‌های مطالعه این بود که پرسش‌نامه‌ها با روش خود گزارش‌دهی تکمیل شده‌اند، امکان خطا و نادرست بودن اطلاعات وارد شده وجود دارد. به دلیل محدودیت‌های مالی و آماری تنها دانشجویان کارشناسی و دکترای حرفه‌ای در این مطالعه مورد هدف قرار گرفته‌اند.

پیشنهادها

نتایج این مطالعه نشان داد که انگیزش تحصیلی در دانشجویان دختر بیشتر است؛ بنابراین بررسی بیشتر این تفاوت در میان دانشجویان پسر ضروری به نظر می‌رسد. همچنین، باتوجه‌به عدم وجود ارتباط معنادار میان انگیزش تحصیلی با افت روحیه و نشخوار فکری، نویسندگان پیشنهاد می‌کنند که در مطالعات آتی، به بررسی تأثیر دیگر عوامل بر انگیزش تحصیلی پرداخته شود. برای ارزیابی دقیق‌تر لازم است که جمعیت ورودی به مطالعه از هر دانشکده به طور مساوی انتخاب شود.

تشکر و قدردانی

از تمام دانشجویان علوم پزشکی که در پرکردن پرسش‌نامه یاری نمودند، تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

ملاحظات اخلاقی

مطالعه حاضر با کد اخلاق IR.MUI.DHMT.REC.1402.059 مصوب معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان می‌باشد و با حمایت مالی این معاونت انجام گرفت. برای شرکت در مطالعه رضایت دانشجویان کسب گردید و

داد بین وضعیت اقامت و تأهل با انگیزش تحصیلی ارتباط معناداری وجود ندارد، یافته این که با نتایج پژوهش حاضر نیز همسو است و در جداول ۲ و ۳ قابل مشاهده است. برخلاف مطالعه قبلی که نشان داد بین وضعیت تأهل و انگیزش تحصیلی ارتباط معناداری وجود ندارد، مطالعه‌ای در سال ۱۴۰۱ بر روی دانشجویان شاغل دانشگاه علوم پزشکی آبادان انجام شد (۲۸)، حاکی از آن است که در افراد متأهل، انگیزش تحصیلی بیشتر مجرد است. این یافته با نتایج پژوهش حاضر همسو نیست. همان‌طور که یافته‌های پژوهش این‌گونه نشان داده است که میانگین نمره نشخوار فکری و افت روحیه ارتباط معناداری با یکدیگر دارند. پیش‌تر ذکر شد افت روحیه، نوعی احساس ناامیدی و بی‌انگیزگی را در فرد توصیف می‌کند و همین امر می‌تواند به طور قابل توجهی منجر به نشخوار فکری شود. این نشخوار فکری به معنای تکرار مداوم افکار منفی و اضطراب‌آور در ذهن است که به‌جای کمک به حل مسائل، فرد را در یک چرخه منفی گرفتار می‌کند. این وضعیت می‌تواند بر تحصیل دانشجویان تأثیر منفی بگذارد. وقتی فرد درگیر نشخوار فکری می‌شود، توانایی تمرکز و یادگیری‌اش کاهش می‌یابد. افکار منفی ممکن است باعث این شود که فرد احساس کند نمی‌تواند به اهدافش برسد که این خود می‌تواند منجر به کاهش انگیزه و تمایل به شرکت در کلاس‌ها و انجام تکالیف شود. در نتیجه، دانشجو به‌جای اینکه بر روی یادگیری و پیشرفت تمرکز کند، درگیر افکار منفی و نگرانی‌ها می‌شود که به طور مستقیم به عملکرد تحصیلی‌اش آسیب می‌زند. این چرخه منفی می‌تواند بر روحیه و اعتمادبه‌نفس فرد تأثیر بگذارد و او را از مسیر موفقیت دور کند. از مهم‌ترین نقاط قوت این مطالعه، می‌توان به حجم بالای نمونه‌های آماری که از تمام دانشکده‌های علوم پزشکی اصفهان انتخاب شده‌اند، اشاره کرد. همچنین، استفاده از پرسش‌نامه آنلاین مزیتی قابل توجه به شمار می‌آید؛ زیرا این شیوه، به شرکت‌کنندگان امکان می‌داد در هر زمان و مکان، با حفظ استقلال و تمایل شخصی، به سؤالات پاسخ دهند.

سهام نویسندگان

مریم عمیدی مظاهری: کنترل و نظارت، روش‌شناسی، نرم‌افزار، تجزیه و تحلیل داده‌ها، طراحی اولیه، نگارش پیش نویس
 پریسا سادات دیهیمی: طراحی اولیه مطالعه، جست‌وجو در پایگاه‌های اطلاعاتی، نگارش پیش‌نویس، ویرایش نهایی مقاله، مرور متون، مدیریت پروژه
 سمانه عزیزی: طراحی اولیه مطالعه، جست‌وجو در پایگاه‌های اطلاعاتی، نگارش پیش‌نویس، ویرایش نهایی مقاله، مرور متون، مدیریت پروژه
 همه نویسندگان در تدوین مقاله مشارکت نمودند و نسخه نهایی را مطالعه و تایید کردند.

همچنین به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد اطلاعاتشان محرمانه خواهد ماند.

کد اخلاق

IR.MUI.DHMT.REC.1402.059

تضاد منافع

هیچ‌گونه تضاد منافی بین نویسندگان وجود ندارد.

حمایت مالی

این مقاله با حمایت مالی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام گرفته است.

References:

- Bahmaei J, Pahlavanzadeh B, Abdolahi Arpanahi Z, Kharazinejad E, Jafarpourian M. Investigating the Relationship between Goal Orientation and Academic Status in Students of Abadan University of Medical Sciences in 2022-2023 Journal of health research in community. 2023;9(1):26-37.
- Ajam Aa. The Role of Social Well-being in Academic Motivation and Achievement of Students at University of Medical Sciences Iranian Journal of Medical Education. 2016;16(0):356-65.
- Rajabi Miandareh N, Cheraghali MR, Kalantari S. The relationship between class teaching styles with motivation and academic achievement of students at the Golestan University of Medical Sciences in 2014 Navid No. 2018;20(64):51-60.
- Mohamadi YJSRTV. Educational psychology: theory and practice. 2006.
- Sohrabi T, Sadat Hashemipour M, Sadeghi R. Relationship between Academic Motivation and Academic Achievement of Dental Students of Kerman University of Medical Sciences Journal of Isfahan Dental School. 2019;15(1):1-8.
- Naseh L, Mardanian Dehkordi L, Naseh H. Investigation of Educational Motivation and Its Related Factors in Students of Shahrekord University of Medical Sciences Journal of Medical Education and Development. 2017;12(1):27-39.
- Roshanmilani S, Aghaeimonavar E, Kheradmand F, Sabouri E, mikaeili P, Masoudi S. Assessment of academic motivation and its relationship with the individual situation and academic achievement in medical students in Uroumiyeh University of Medical Sciences. 2010:357-66.
- Talebi H, Abedi A, Sadrzdeh OJJoNEA. Construction and Validation of a Scale to measure students' academic motivation thirty university experts on the basis of self-determination theory. 2012;7(1):137-53.
- Deci EL, Ryan RM. Intrinsic motivation and self-determination in human behavior: Springer Science & Business Media; 2013.
- Safarzadeh B, & Khanjani. Developing a structural model of substance use relapse based on mindfulness and spiritual health with the mediation of craving and self-efficacy in substance-dependent individuals undergoing

- abstinence-based treatment. *Addiction Research*, 58 (14), 237-264. 2021.
11. Besharat MA, Shahidi SJIJoP. Perfectionism, anger, and anger rumination. 2010;45(6):427-34.
 12. Nolen-Hoeksema S, Wisco BE, Lyubomirsky SJPops. Rethinking rumination. 2008;3(5):400-24.
 13. Watkins E, Baracaia SJP, differences i. Why do people ruminate in dysphoric moods? 2001;30(5):723-34.
 14. Huang C-Y, Hu S-H, Fan L-Y. Relationship between demoralization of the college student with their individual-and social-oriented self. *Plos one*. 2022;17(7):e0271030.
 15. FRANK JD. Psychotherapy: The Restoration of Morale. 1974;131(3):271-4.
 16. Clarke DM, Kissane DW. Demoralization: Its Phenomenology and Importance. 2002;36(6):733-42.
 17. Vallerand RJ, Pelletier LG, Blais MR, Brière NM, Senécal CB, Vallières ÉF. Academic motivation scale (AMS-C 28), college (CEGEP) version. *Educational and Psychological Measurement*. 1993;52(53):1992-3.
 18. Rouhi G, Hoseini SA, Badeleh MT, Rahmani H. Educational Motivation and its Relationship with some Factors among the Students of Golestan University of Medical Sciences Strides in Development of Medical Education. 2008;4(2):77-83.
 19. Nolen-Hoeksema S. Responses to depression and their effects on the duration of depressive episodes. *Journal of abnormal psychology*. 1991;100(4):569.
 20. Farmani-Shahreza S, Bahmani B, Ghaedniay-Jahromi A, Amin-Esmacili M, Khanjani, S. The Effectiveness of Cognitive-Existential Therapy on the Demoralization Syndrome in Women with HIV *Journal of Clinical Psychology*. 2016;8(1):11-24.
 21. Luminet O. 10 Measurement of depressive rumination and associated constructs. *Depressive rumination*. 187: Wiley Online Library; 2004.
 22. Naghiay M, Bahmani B, Alimohammadi F, Dehkhoda A, editors. Demoralization in women with breast cancer: A comparative study. *Proceedings of the Third National Congress of Psychology*; 2013.
 23. Mohammadi SD, Moslemi Z, Ghomi M. The Relationship between, Academic Motivation with Academic Burnout and Academic Achievement in Students *Development Strategies in Medical Education*. 2021;8(2):10-20.
 24. Zaregar M, Ebrahimipour H, Shaabani Y, Hooshmand E. The Relationship between Motivation and Academic Burnout among Students of Health School, Mashhad University of Medical Sciences *Development Strategies in Medical Education*. 2017;4(1):40-50.
 25. Sivrikaya AH. The Relationship between Academic Motivation and Academic Achievement of the Students. *Asian Journal of Education and Training*. 2019;5(2):309-15.
 26. Jadidi Mohsen DYa, Hosseini SeyedeH Hadith. Comparison of attachment styles, feelings of loneliness and rumination among students. 2014.
 27. Ando' A, Giromini L, Ales F, Zennaro A. A multimethod assessment to study the relationship between rumination and gender differences. 2020;61.۰۰-۷۴۰۰:(۶)
 28. Bahmaei J, Pahlavanzadeh B, Azaraeen Y, Kharazinejad EJJohric. Investigating the correlation between social health, academic motivation, and academic status among students of Abadan University of Medical Sciences. 2023;9(3):61-74.
 29. Li Y-C, Ho C-H, Wang H-H. Protective factors of demoralization among cancer patients in Taiwan: an age-matched and gender-matched study. *Asian nursing research*. 2017;11(3):174-9.
 30. Mohammadi SD, Moslemi Z, Ghomi MJDSiME. The relationship between, academic motivation with academic burnout and academic achievement in students. 2021;8(2):10-20.

Investigating the Status of Academic Motivation and Its Determinants Among Students of Isfahan University of Medical Sciences in 2023

Parisa Sadat Deihimy¹, Samaneh Azizi¹, Maryam Amidi Mazaheri^{2*}

1. Student Research Committee, Faculty of Public Health, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.
2. Department of Health Education and Health Promotion, Faculty of Public Health, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

Received : 06/30/2025

ePublished: 07/22/2025

ABSTRACT:

Introduction: Academic motivation is the primary driving force for students in achieving educational goals and is a key factor in effective learning. Understanding and evaluating this factor is essential for improving the quality of education and enhancing students' academic performance. The present study simultaneously examined the relationship between demoralization, rumination, and academic motivation among medical sciences students in Isfahan in 2023, with the main aim of clarifying the interrelationships between these variables.

Methods: This descriptive-analytical cross-sectional study was conducted with the participation of 293 undergraduate and professional doctorate students at Isfahan University of Medical Sciences in 2023. Sampling was carried out using quota sampling. Data were collected via an online questionnaire, the link of which was provided to eligible students. Statistical analyses were performed using SPSS version 19, employing descriptive statistics, independent t-test, and analysis of variance.

Results: The findings indicated that female students had higher academic motivation than males. There was no significant relationship between academic motivation and rumination ($p = 0.559$, $r = 0.034$), nor between academic motivation and demoralization ($p = 0.651$, $r = -0.027$). However, rumination had a significant positive correlation with demoralization ($p < 0.05$, $r = 0.822$).

Conclusion: The results highlight the importance of enhancing academic motivation among students, particularly males, and emphasize the need to identify other influencing factors. It is recommended that universities design and implement educational interventions to boost motivation and prevent demoralization. Ensuring balanced sampling from different faculties and investigating a broader range of variables in future research could provide a more comprehensive understanding of this phenomenon. Such strategies may improve students' academic performance and satisfaction with their educational experience.

Keywords: academic motivation; demoralization; rumination; student

*Corresponding Author: Maryam Amidi Mazaheri, e-mail: maryamamidi@hlth.mui.ac.ir

CITATION: deihimy,P. S.,Azizi,S.,Amidi Mazaheri,M. Investigating the Status of Academic Motivation and Its Determinants Among Students of Isfahan University of Medical Sciences in 2023. *Saveh University of Medical Sciences Journal*, 2025; 1(2): 52-63. doi: [10.22034/jsavehums.2025.531666.1038](https://doi.org/10.22034/jsavehums.2025.531666.1038)